

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM**
Pro předškolní vzdělávání

Klimentovou cestičkou

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Základní údaje	5
2.2	Dlouhodobý plán školy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální zajištění	9
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi.....	10
3.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	10
3.9	Zabezpečení výuky dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	11
3.10	Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných.....	12
4	Organizace vzdělávání.....	13
5	Charakteristika vzdělávacího programu	14
6	Vzdělávací obsah.....	15
6.1	Třídní vzdělávací program.....	15
6.2	Uspořádání témat ŠVP	15
6.3	Klíčové kompetence dítěte ukončující předškolní vzdělávání	15
6.4	Integrované bloky	20
6.4.1	1. Cestou poznávání, přátelství a lásky	20
6.4.2	2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti	30
6.4.3	3. Cestou zinních radovánek, pokoje a smíření	40
6.4.4	4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání.....	52
6.4.5	5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti	61
7	Dílčí projekty a programy.....	71
8	Systém evaluace.....	72
8.1	Oblasti autoevaluace	72
8.2	Cíle a kritéria autoevaluace.....	73
8.3	Nástroje autoevaluace	74
8.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů	74

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Klimentovou cestičkou

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTIVAČNÍ NÁZEV: " Já jsem cesta, pravda a život." (Jan 14,6) Život je vnímán jako cesta, kterou máme projít. Budeme - li na této cestě putovat s Bohem, převýší to naše lidské očekávání a jediné tak dostane naše cesta správný směr vedoucí k cíli.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Katolická mateřská škola svatého Klimenta

ADRESA ŠKOLY: U Uranie 1080/16, Praha 7 - Holešovice, 17000

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Monika Vagenknechtová

KONTAKT: 220 57 10 08

e-mail: kmsp7@seznam.cz,

web: <http://www.kms-kliment.cz/>

IČ: 49625063

RED-IZO: 600000290

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Monika Vagenknechtová, Mgr. Monika Švihálková,
Mgr. Lucie Bulková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Arcibiskupství pražské

ADRESA ZŘIZOVATELE: Hradčanské nám. 16, Praha 1, 119 02

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2016

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: 212/2016

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 7.11.2016

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 31.8.2016

.....
ředitel školy

Mgr. Monika Vagenknechtová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: v širším centru města nebo obce

Druh provozu školy: Celodenní

Velikost školy: 46 dětí (malá škola)

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy: oplocený komplex budov

Historie KMŠ

- Provoz jedné třídy KMŠ byl oficiálně zahájen 1.9.1991.
- KMŠ využívala zpočátku pronajaté prostory v budově obecní mateřské školy v Kostelní ulici v Praze 7.
- V prosinci 2003 se KMŠ přestěhovala a dne 5. 1. 2004 byl zahájen provoz v pronajatém pavilonu MŠ U Uranie.
- MŠ od 1.9.2007 byla dvojtřídní. Počet dětí jedné třídy byl 15 dětí. Celková kapacita školy byla 30 dětí.
- Od 1.září 1991 byla ředitelkou Taťána Mazuchová.
- Od ledna 2000 do 21. srpna 2011 byla ředitelkou školy sestra Marie Ancilla Vaňková, členka Kongregace Školských sester de Notre Dame.
- Od 22. srpna 2011 byla ředitelkou KMŠ Mgr. Marie Kováčová.
- Ve školním roce 2011/2012 proběhla rekonstrukce pronajaté části pavilonu.
- Od 25.8.2014 je ředitelkou Mgr. Monika Vagenknechtová.
- Od 1.4.2016 došlo k interiérovým úpravám prostor 2NP, následné rozšíření prostor užívané KMŠ sv. Klimenta a k navýšení kapacity na 46 dětí.

Základní popis KMŠ

Pavilon, který má naše škola v pronájmu, je součástí budovy se vzájemně propojenými pavilony MŠ U Uranie, jejímž zřizovatelem je MČ Praha 7 - Holešovice. Naše škola využívá přízemí a první patro.

K objektu patří malá část zahrady s dvěma pískovišti, pergola a několik zahradních komponentů. Též je zde domeček, který slouží k uskladnění hraček a sportovních potřeb pro venkovní použití.

Pronajatou část zahrady ohraničuje plot.

K vycházkám, sportování, výletům a pozorování využíváme blízkosti parku Stromovka, Botanické a Zoologické zahrady v Troji a hřiště u nedaleké ZŠ Masarykova.

Děti jsou přijímány ze spádové oblasti, ale také z jiných částí Prahy a okolí. KMŠ je alternativou pro rodiče, kteří preferují křesťanské hodnoty.

Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla ve věku od 3 do 6 let, přijímáme ale i děti mladší tří let. KMŠ má dvě třídy.

2.2 Dlouhodobý plán školy

Koncepce KMŠ sv. Klimenta

Koncepce naší školy je založena na křesťanských hodnotách a osobnostně orientované výchově. Naším cílem je poskytovat výchovu a vzdělávání všem dětem, nezávisle na tom, z jaké pocházejí rodiny a sociálního prostředí a poskytovat všestranný rozvoj dítěte po stránce tělesné, duchovní, psychické i sociální.

Klademe důraz na :

- osobnostně orientovaný přístup k dítěti
- pravidelný režim respektující potřeby dětí
- předávání křesťanských hodnot srozumitelnou a přijatelnou formou
- využívání široké škály metod pro výchovu a vzdělávání
- zařazování kooperativních metod práce, metod dramatické výchovy a osobnostně sociální výchovy
- přijetí přirozených důsledků svého chování
- pozitivní vztahy s rodiči a širší rodinou
- pozitivní atmosféru a klima školy

- kvalifikaci pedagogů a jejich další osobnostní a profesionální rozvoj
- profesionální a laskavý přístup pedagogů k dítěti

- průběžné zkvalitňování materiálních podmínek

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Pavilon naší školy funguje bez hospodářského zázemí. Šatna zaměstnanců, sklad učebních pomůcek a místo na ukládání lůžkovin jsou prostorově omezené. Strava je dovážena do výdejny KMŠ z kuchyně MŠ U Uranie na základě předepsaných hygienických a bezpečnostních norem. Strava je z výdejny podávána na nerezovém vozíku za dodržování pevně stanovených pravidel.

Prostory KMŠ jsou dostatečně velké. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno fyziologickým potřebám dětí. Vybavení interiéru je estetické a účelně rozmístěné. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy. Třídy jsou stylizovány do koutků pro hry a činnosti. Koutky jsou podnětné pro tvořivé činnosti dětí, práci a manipulaci s přírodním a rozličným didaktickým materiálem, dramatické hry a činnosti. Vhodné jsou pro individuální a skupinové řešení úkolů směřujících k rozvíjení poznávacích a volných procesů. Takto připravené prostředí si klade za cíl podporovat aktivitu, iniciativu a spontánní projevy dětí. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Pomůcky a hračky jsou vyhovující a jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát. Děti mají k dispozici papíry, různé kreslířské a malířské potřeby, lepidla, nůžky, korky, přírodní materiály, složitější druhy stavebnic a korálek atd. Postupně obměňujeme a doplňujeme vhodný didaktický materiál pro jednotlivé věkové skupiny.

Prostory šatny jsou opatřené šatními boxy, které slouží k ukládání šatstva a přezůvek dětí. Na stěnách jsou umístěny nástěnky s tvorbou dětí, dále nástěnka, která informuje rodiče a nástěnka která informuje o TVP, projektech a aktivitách školy.

Hygienická zařízení pro děti se nacházejí hned v bezprostřední blízkosti šatny.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Pro pohybové a vzdělávací aktivity je také dále možnost využívat širší okolní prostředí jako například Stromovku a okolí Vltavy.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů a zásad racionální výživy. Strava je dovážena z kuchyně MŠ U Uranie, která nám tuto službu zajišťuje.

- každodenně je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne (voda, ovocné bylinkové čaje, neslazené nápoje, mléko)
- mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly
- upřednostňujeme samostatnost dětí (sebeobsluha, nalévání a samostatná příprava na svačiny)
- děti do jídla nikdy nenutíme, ale snažíme se, aby vše alespoň ochutnaly a postupně přivykaly zdravému způsobu stravování
- dodržujeme ústní hygienu (čištění zubů po obědě)
- dbáme na dodržování světelných, prostorových podmínek, předcházení hlučnosti, seznámení dětí s nevhodnou - nežádoucí životosprávou.

Je zajištěn denní rytmus a řád. Pobyt venku respektuje doporučenou délku. Dětem je umožněn další pobyt venku v závislosti na klimatických podmínkách (např.: ranní scházení se venku v letním období, odpoledního pobytu venku, výlety). Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

3.3 Psychosociální podmínky

Klademe důraz na spolupráci všech, kteří se výchovy a vzdělávání dětí účastní. Směřujeme společně k získávání pozitivního sebepojetí dítěte.

Zohledňujeme osobní tempo dítěte. Záleží nám na jeho duševní pohodě, na jeho bezpodmínečném přijetí a rovnocenném postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem. Pocit jistoty a bezpečí je podporován denním režimem, rituály a pravidly vzájemného soužití.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Nově přichozím dětem umožňujeme postupnou adaptaci dle individuální potřeby. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem, respektujeme potřeby dětí.

Třída má nastavena svá vlastní pravidla soužití, na jejichž tvorbě se podílejí i děti.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Řízené činnosti jsou nabízeny v průběhu celého dne a dítě má možnost si zvolit z této nabídky dle svého zájmu.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Organizace chodu je podrobněji zpracována v Organizačním a Školním řádu.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým. Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí a je respektován jejich názor.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi.

3.6 Personální zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči. Pedagogové se vzájemně domlouvají na rozpisu služeb.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

Spolupracujeme především s těmito institucemi:

- Se zřizovatelem - Arcibiskupství pražské
- MČ Praha 7
- MŠMT

- Křesťansko pedagogicko – psychologická poradna - Praha 8
- Speciální pedagogické centrum - Praha 4
- MŠ U Uranie
- ZŠ TGM Ortenovo náměstí
- ZŠ Bratrská
- ostatní církevní školy
- další školy
- Římskokatolická farnost sv. Antonína

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči dětí funguje na základě partnerství a vzájemné důvěry, vstřícnosti, respektu a ochotě spolupracovat. Rodinu považujeme za základní jednotku výchovy, proto se jí snažíme pomáhat a rodiče podporujeme.

Pro rodiče s dětmi pořádáme různé akce, jako podzimní jarmark, tvořivé dílny v době vánoční a velikonoční, oslavu Dne matek a Rozloučení dětí s mateřskou školou, mše svatá a další. Organizujeme pravidelně třídní schůzky, dny otevřených dveří a zápisy do KMŠ a dle potřeby brigády v KMŠ, tematické přednášky pro rodiče aj. Informace o pokrocích dítěte a jeho pobytu v KŠM sdělujeme rodičům osobně při předávání dětí, či při konzultačních schůzkách. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Další informace mohou rodiče získávat prostřednictvím webových stránek, na nástěnkách ve škole, e- mailovou korespondencí a telefonicky. Rodiče, jejichž dítě zahazuje docházku do naší KMŠ, vyplní adaptační dotazník a je jim umožněn pobyt s dítětem v KMŠ v rámci adaptace. Mohou se podílet na akcích školy, jsou k nim přizváni. Projeví – li zájem mohou se podílet na vytváření programu KMŠ. Pedagogové se snaží o získávání pravidelné zpětné vazby od rodičů na společných schůzkách, při individuálních rozhovorech a konzultacích. Při předávání dítěte probíhá výměna nezbytných informací stručně a ohleduplně.

Ředitelka školy získává zpětnou vazbu od rodičů a pedagogů při společných schůzkách, při osobních konzultacích a zpravidla ročně (podle potřeby i vícekrát) prostřednictvím dotazníků - anket. Dotazníkové ankety ředitelka následně vyhodnocuje, náměty a požadavky rodičů zpracovává podle podmínek a možností školy do ŠVP, je garantem jejich případné realizace.

Společně s rodiči pečujeme o zdraví dítěte. Učitelka v rámci ranního filtru zhodnotí aktuální zdravotní stav dítěte a má možnost jej nepřijmout do dětského kolektivu, pokud vykazuje známky akutního onemocnění: kašel, rýma, teplota, bolesti. V případě výskytu vší informujeme rodiče a nutnosti vyzvednutí dítěte z kolektivu. V případě výskytu infekčního onemocnění u dětí v KMŠ, informujeme rodiče prostřednictvím oznámení na nástěnkách. Zveřejňujeme jídelníček s uvedením alergenů.

3.9 Zabezpečení výuky dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Obecná ustanovení podmínek vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Katolická mateřská škola sv. Klimenta je otevřená dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními, dětem talentovaným a s mimořádným nadáním.

Při vzdělávání těchto dětí je východiskem Zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Na zdárném průběhu vzdělávání dítěte se společně podílí vedení školy, pedagogičtí pracovníci mateřské školy, rodiče dítěte a odborné pracoviště: SPC a PPP, v případě potřeby s dalšími odbornými pracovníky - asistent pedagoga aj.

Při zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a pro ideální rozvoj těchto dětí, využívají všichni pedagogové školy vhodných metod a forem práce, individuální či skupinovou integraci nebo inkluzivního vzdělávání.

Na základě diagnostiky jsou u těchto dětí vytvářeny a realizovány individuální vzdělávací plány (IVP).

U dětí s potřebou pedagogického asistenta usiluje mateřská škola o jeho zajištění, odborné vedení a jeho spolupráci s ostatními pedagogy.

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí je nezbytné soustavné další zkvalitňování připravenosti a vzdělávání všech pedagogických pracovníků KMŠ.

3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Pedagogové se snaží identifikovat nadané děti, rozvíjet jejich talent a mimořádné nadání.

Při diagnostice mimořádného nadání spolupracuje s poradenskými pracovišti.

Při vzdělávání mimořádně nadaných dětí vychází způsob výuky z principů individualizace, vnitřní diferenciacce, jenž se realizuje změnou organizace výuky, metod a forem práce.

KMŠ při práci s nadanými dětmi využívá zejména těchto pedagogicko - organizačních úprav:

- Na základě odborného vyšetření poradenským pracovištěm vypracuje a realizuje individuální vzdělávací plán, jež zajistí rozvoj mimořádného talentu a nadání dítěte.
- Obohacuje vzdělávací nabídku rozšiřováním a prohlubováním vzdělávacího obsahu, zadává specifické úkoly, zapojuje děti do samostatných a rozsáhlejších prací, projektů, zajišťuje vyšší náročnost vzdělávání, podporuje zájmové preference dítěte a jeho originální pojetí a vnímání světa.

4 Organizace vzdělávání

Kritéria přijetí dítěte:

Kritéria přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání stanovuje ředitelka KMŠ po dohodě se zřizovatelem vždy aktuálně.

Bez ohledu na stanovení bodového hodnocení bude přednostně v souladu s ustanovením § 34 odst. 4 zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vždy přijato dítě rok před nástupem povinné školní docházky.

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

Vnitřní uspořádání školy odpovídá hygienickým normám a je rozložené do dvou tříd. Celková kapacita je 46 dětí, které jsou děleny: 26 dětí jedna třída 1NP a 20 dětí druhá třída v2NP . Život a atmosféra obou tříd vytvářejí klima školy. Upřednostňujeme homogenní uspořádání tříd, ale zohledňujeme sociální potřeby dětí (sourozenci, kamarádi) a organizačně provozní možnosti školy. I přes toto uspořádání mají děti možnost být v kontaktu s dětmi jiné věkové kategorie, a tak prohlubovat své sociální a komunikační dovednosti.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle a záměry:

Školní vzdělávací program je založen na křesťanských hodnotách. Preferujeme osobní a laskavý přístup. Podstatné pro nás je, aby se děti cítily přijímány a škola byla místem radosti, životaschopných vztahů, místem kde získají osobní zkušenost a poznají hodnoty, o které se budou moci ve svém životě opřít. Cílem je všestranný rozvoj dítěte, ve všech jeho oblastech: tělesné, duchovní, psychické i sociální. Aby děti byly připraveny nejen na vstup do školy, ale především pro život. Důležitá je přátelská atmosféra, kde si vzájemně děti, pedagogové a rodiče mohou důvěřovat. Důležitý je soulad mezi rodinnou výchovou a zaměřením školy.

Snažíme se o systematické působení, ale zároveň poskytujeme dětem prostor, aby mohly rozvinout své dispozice. Usilujeme o to, aby program a aktivity byly dětem „ušity“ na míru, odpovídaly jejich přirozeným potřebám, byly veden prožitkovou formou a formou hry. Každodenní součástí dne je společná modlitba. Dětem nabízíme nejrůznější aktivity, dbáme o dostatečný pobyt venku, pracujeme s různými projekty, které pro děti vytváříme. Máme pravidelné katecheze při nichž využíváme pedagogiky Franze Ketta. Vycházíme z liturgického kalendáře a samozřejmě využíváme přirozený běh ročního kalendáře, jednotlivých dob a jejich bohatství, které s sebou nesou. S dětmi slavíme jejich narozeniny, sdílíme radosti i smutné události. Snažíme se vzájemně sdílet a vnímat potřeby nejen svoje, ale i bližních. Vzájemně se podporovat v tom, co je dobré a tak vedle sebe růst, vnímat nejen očima, ale především nitrem srdcem.

Snažíme se naplňovat a především žít naši stěžejní myšlenku ŠVP, kde je život vnímán jako cesta, kterou máme projít. Obrazně řečeno: cest, po kterých můžeme kráčet, je mnoho, ale jen jedna je ta naše.

Patronem naší školy je svatý Kliment, který děti doprovází na jejich „cestě“ v tomto období. Svatý Kliment poukazoval na pravé hodnoty lidského života a vyzdvihoval Krista, jako cestu k následování. Proto se náš ŠVP jmenuje "Klimentovou cestičkou".

Formy a metody práce:

Formy: skupinová, hromadná, individuální, individualizovaná,

Metody: Dramatická, Osobnostně - sociální, Kooperativní, Prožitkové učení, Metoda Franze Ketta, metody projektové výuky,

6 Vzdělávací obsah

6.1 Třídní vzdělávací program

Pro každou třídu tvoří pedagogové TVP, s ohledem na zvláštnosti dané třídy a struktury dětí, pro příslušný školní rok. TVP se propojuje s připravenými projekty a akcemi KMŠ. Pedagogové vytvářejí TVP v týmové práci a v souladu s ročním plánem. TVP je průběžně pedagogy vyhodnocován a upravován.

6.2 Uspořádání témat ŠVP

Integrované bloky slouží jako podpora, obecná struktura a obsah, pro tvorbu tematických celků TVP.

1. Cestou poznávání, přátelství a lásky
2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti
3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření
4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání
5. Cesto dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti

6.3 Klíčové kompetence dítěte ukončující předškolní vzdělávání

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo disponovat těmito kompetencemi

kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo disponovat těmito kompetencemi

- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo disponovat těmito kompetencemi

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Výchovné a vzdělávací strategie:

společné postupy uplatňované na úrovni integrovaných bloků jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí

kompetence k učení:

Poskytujeme dětem podnětné prostředí a časový prostor (daný režimem dne) pro vzdělávání.

Nabízíme a obměňujeme dětem vzdělávací nabídku.

Využíváme formu hry jako nejatraktivnější a nejpřirozenější prostředek.

Využíváme metodu přirozených důsledků.

Vyzýváme děti k reflexi své činnosti.

kompetence k řešení problémů:

Vedeme děti, aby si všímaly problémových situací, nebály se jich a aktivně dané situace řešily.

Nabízíme dětem různé podněty a možnosti jak situace, problémy řešit.

Pracujeme s pokusem a omylem a s vyvozenými důsledky.

Rozvíjíme dětskou představivost na jejíž základě mohou hledat a objevovat různé možnosti a varianty.

Rozvíjíme logické myšlení.

Nabízíme dětem společenské a jiné hry vyžadující aktivní hledání řešení.

Podporujeme děti při hledání různých možností řešení.

komunikativní kompetence:

Podporujeme děti k vyjádření svých potřeb, přání, nápadů, myšlenek.

Využíváme práci s knihou k popisu obrázku, poslechu četby, převyprávění příběhu.

Vedeme s dětmi dialog, klademe různé otázky a motivujeme dítě k aktivnímu zapojení.

Seznamujeme děti a pracujeme s různými nonverbálními symboly, piktogramy, znaky.

K rozšiřování slovní zásoby využíváme texty písní, básniček, říkadel, vysvětlujeme dětem neznáma slova a smysl textu.

Seznamujeme děti s pravidly vzájemné komunikace - naslouchat druhému, umět vyjádřit svou myšlenku, neskákat do řeči, atd.

Usilujeme, aby děti na základě svého prožitku se uměly slovně vyjádřit.

sociální a personální kompetence:

Vytváříme takové prostředí, ve kterém mohou vznikat vzájemné vztahy. Je pro nás důležité, aby dítě chápalo hodnotu vztahu.

Konfliktní situace vždy řešíme a jsou nám přirozeným "pomocníkem" k získání sociálních a osobních kompetencí.

Seznamujeme děti se základy společenského chování.

Na základě sociálních her, dramatizace vytváříme a tak děti seznamujeme s různými možnostmi kladných a záporných vztahů.

Pracujeme s vlastní konkrétní zkušeností dítěte.

Konkretizujeme správné a nesprávné chování a vzájemné vztahy.

Vedeme děti k vzájemné toleranci, zároveň je učíme bránit se násilí a tomu, co není příjemné.

činnostní a občanské kompetence:

Spoluvytváříme s ostatními pravidla třídy.

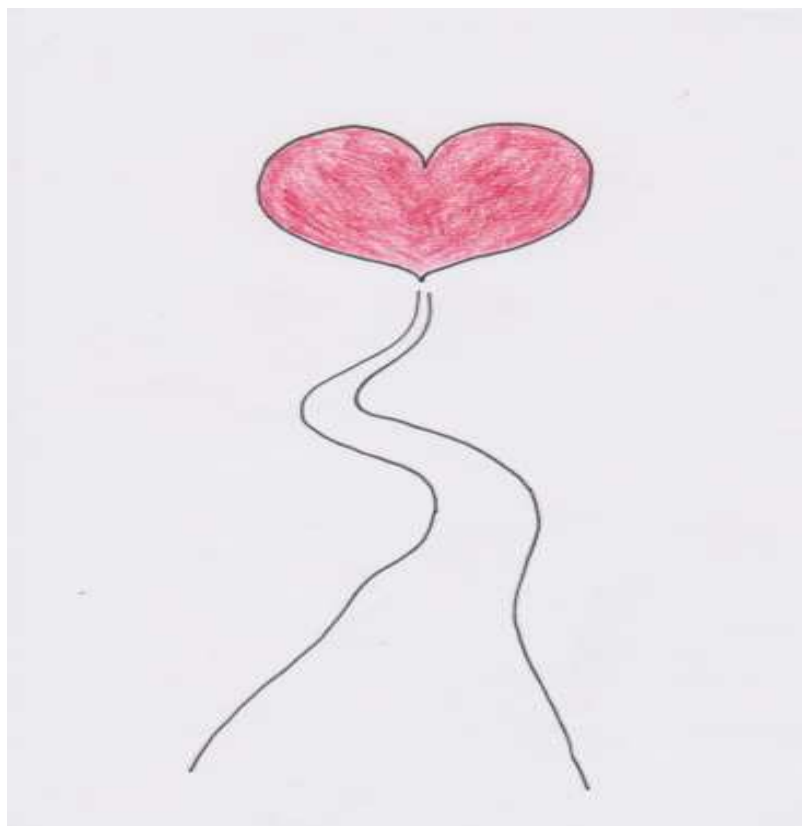
Rozvíjíme v dětech smysl pro zachovávání pravidel, povinností, zdůrazňujeme jejich důležitost.

Rozvíjíme vnímání okolního světa pomocí tematických vycházek, vymýšlíme různě zaměřené programy a aktivity, které tuto kompetenci podporují.

Vzbuzujeme v dětech aktivní zájem o své okolí různými podněty.

6.4 Integrované bloky

6.4.1 1. Cestou poznávání, přátelství a lásky

Název integrovaného bloku	1. Cestou poznávání, přátelství a lásky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Blok je zaměřen na seznámení se s novým prostředím, s kamarády, s novými rolami, s řádem a pravidly KMŠ. Cílem tohoto bloku je vytvořit pozitivní prostředí, podporující důvěru dětí v učitele, jistotu v řádu a pravidlech, které jsou pro děti srozumitelné a jasné. Vnímají tak své povinnosti a práva, ale také práva druhých dětí, dospělých. Jedná se o období sžívání se s novým společenstvím, které má dítěti poskytovat bezpodmínečné přijetí, prostor pro poznávání a objevování okolního světa a jeho zákonitostí. Učitel podporuje navazování přátelských vztahů mezi dětmi. Děti se učí a upevňují si dovednosti v sebeobsluze, jako je samostatné oblékání, kontrola nad svými fyziologickými potřebami, čištění zubů, mazání pomazánek při svačině, nalévání tekutin z konví atd. Učí se přijímat přirozené důsledky svého chování. Začínají se seznamovat s okolím KMŠ a orientovat se v něm.</p> <p>, uspokojování potřeb dětí, jasná pravidla a rituály jsou základem pro naplňování dalších cílů předškolního vzdělávání. V tomto bloku budou děti dále vnímat proměny v přírodě, proměny v našich životech, a jejich propojenost. Budeme si povídat o úrodě, o bohatství darů země. Sklizeň a úrodu oslavíme společným Jarmarkem. Proměny přírody v podzimním období budeme sledovat při pobytu venku a cíleně zaměřených procházkách a aktivitách.</p>
Dílčí cíle:	<p>5. 1 Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si vlastního těla - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí - rozvoj a užívání všech smyslů - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>5.2.1 Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání,

Název integrovaného bloku	1. Cestou poznávání, přátelství a lásky
	<p>porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - vytváření základů pro práci s informacemi <p>5.2.3 Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>5.3 Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Název integrovaného bloku	1. Cestou poznávání, přátelství a lásky
	<p>apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>5.4 Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - rozvoj společenského i estetického vkusu <p>5.5 Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - poznávání jiných kultur - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Název integrovaného bloku	1. Cestou poznávání, přátelství a lásky
	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

1. Cestou poznávání, přátelství a lásky	vzdělávání	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	adaptovat se na prostředí KMS - Přijmout roli učitele a svou roli dítěte v MŠ 5.2.3	seznamovací hry
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	5.2.3.	rozhovory
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	5.2.3.	říkadla, básničky, písničky
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	5.2.3.	hry na tvorbu důvěry
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své	5.2.3.	tvorba třídních pravidel

1. Cestou poznávání, přátelství a lásky	vzdělávání	
vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	přijmout pravidla třídy a KMŠ 5.2.3. 5.2.3.	tvorba třídních pravidel
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)		
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	samostatně se oblékat a ukládat si věci na své místo 5.1.	inscenace příběhů, pohádek říkadla, básničky, písničky komunikační hry
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	zvládat hygienické návyky (dojít si na toaletu v případě potřeby, umývat si ruce po příchodu z venku, či toaletě a před jídlem) 5.1.	inscenace příběhů, pohádek komunikační hry
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	přijmout pravidlo pořádku, úklidu v KMŠ 5.2.3.	tvorba třídních pravidel
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a	vnímat proměny v přírodě a	procházky v blízkém okolí KMŠ

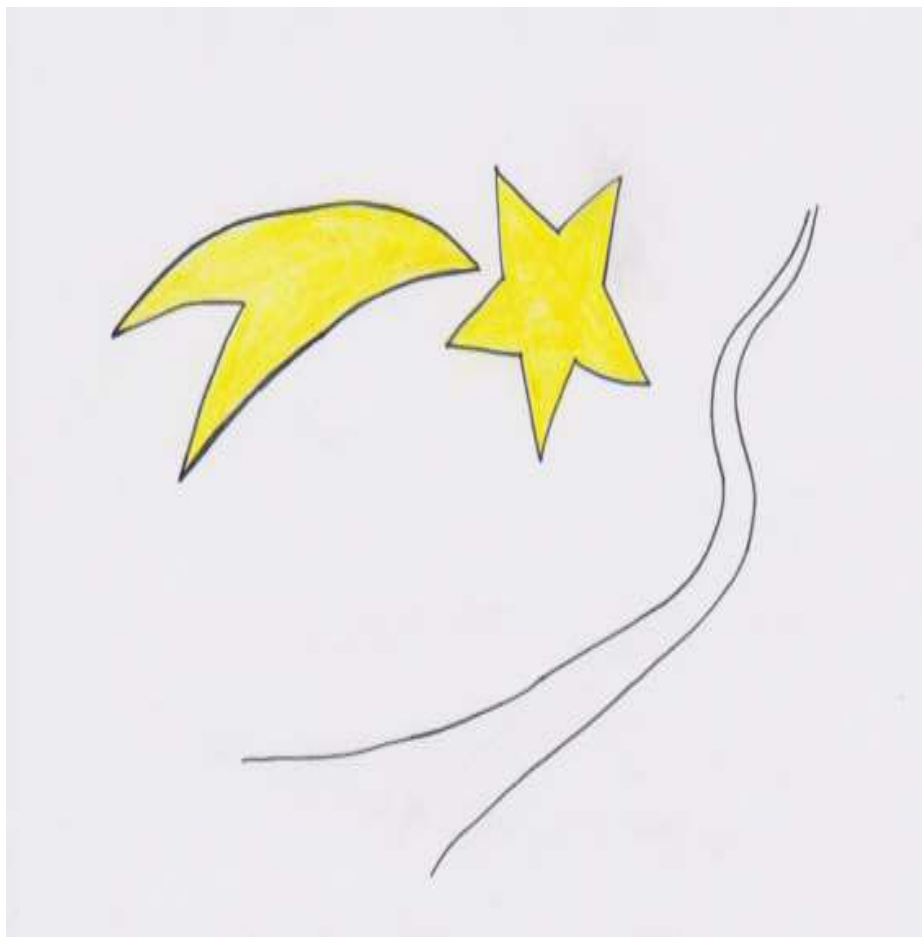
1. Cestou poznávání, přátelství a lásky	vzdělávání	
vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	snažit se zachytit tyto prožitky výtvarně, pohybem, zpěvem apod. 5.2.2	smyslové hry
		poznávací hry
		výtvarné činnosti - produktivní
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	vědět, že hračky a pomůcky v KMŠ jsou pro všechny děti a je tedy důležité s nimi vhodně zacházet a pečovat o ně 5.1.	tvorba třídních pravidel
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	vnímat odlišnosti druhých jako něco, co nás může obohatit, jako pestrost života 5.3.	rozhovory
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	5.3.	říkadla, básničky, písničky
		poznávací hry
		hry na tvorbu důvěry
		komunikační hry
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	orientovat se bezpečně v prostorách třídy, zahrady, vědět, kam může jít samo, kdy je nutné se dovolit učitele 5.5.	inscenace příběhů, pohádek
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	5.4.	seznamovací hry
		inscenace příběhů, pohádek
		rozhovory
		hry na tvorbu důvěry
		sociální hry

1. Cestou poznávání, přátelství a lásky	vzdělávání	
		dramatické hry a cvičení
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	umět z paměti několik říkadel, básniček, které doplňují rituály a témata 5.2.2.	říkadla, básničky, písničky básně a říkadla s tématem podzimu, sklizně, úrody, rodiny apod.
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	mít povědomí o místní úrodě, která se sklízí v tomto ročním období 5.2.2.	říkadla, básničky, písničky
všímat si změn a dění v nejbližším okolí	5.2.2.	poznávací hry básně a říkadla s tématem podzimu, sklizně, úrody, rodiny apod. podzimní jarmark - oslavy úrody porovnávání, třídění, srovnávání (úrody, řemesel, lidského odkazu aj.) lokomoční pohybové aktivity - tance pohybové hry na spolupráci modelování, práce s papírem, keramika a další prostorová tvorba
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	mít povědomí o řemeslech, tradicích, nástrojích, zvycích které souvisí s podzimní sklizní; umět je srovnat a porovnat se současnou dobou (vnímat technický vývoj společnosti)	lokomoční pohybové aktivity - tance
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	5.5.	modelování, práce s papírem, keramika a další prostorová tvorba

1. Cestou poznávání, přátelství a lásky	vzdělávání	
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	mít úctu k darům země, k práci druhých lidí, vážit si hojnosti, přístupu k potravinám 5.4.	podzimní jarmark - oslavy úrody návštěvy řemeslných dílen, mistrů řemesla modelování, práce s papírem, keramika a další prostorová tvorba
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	vnímat hodnotu mezigeneračních vztahů, úctu k lidskému životu od začátku do jeho konce, hodnotu každé životní etapy 5.2.1.	oslavy svátků jednotlivých světců v tomto období, a aktivní prožívání liturgického roku návštěva hřbitova, kostela porovnávání, třídění, srovnávání (úrody, řemesel, lidského odkazu aj.)
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	navázat pevné vztahy mezi dětmi 5.2.3. 5.2.3. 5.2.3.	pohybové hry na spolupráci
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem		
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí		
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství		
spolupracovat s ostatními		
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je		
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je		
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	znát možnosti řešení konfliktů, vědět na koho se	inscenace příběhů, pohádek rozhovory

1. Cestou poznávání, přátelství a lásky	vzdělávání	
	obrátit pro podporu, rozřešení situace 5.3.	sociální hry dramatické hry a cvičení
spolupracovat s ostatními	podílet se vlastní aktivitou na společné práci 5.3.	hry na tvorbu důvěry kooperativní činnosti a hry
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	chápat nutnost pravidel pro společné soužití a vlastní bezpečnost 5.2.3.	inscenace příběhů, pohádek rozhovory hry na tvorbu důvěry tvorba třídních pravidel sociální hry dramatické hry a cvičení Hry a aktivity zaměřené na bezpečnost a dodržování pravidel.
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	vědět, že každý má své povinnosti 5.2.3.	tvorba třídních pravidel sociální hry kooperativní činnosti a hry Hry a aktivity zaměřené na bezpečnost a dodržování pravidel.

6.4.2 2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti

Název integrovaného bloku	2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>V tomto bloku budou děti prožívat štědrost, odevzdanost druhému člověku, období adventu a očekávání doby Vánoc, prožívání a oslavu narození Ježíše Krista. Prostřednictvím legend o svatém Martinovi a svatém Mikuláši budou děti seznamovány s obdarováním, štědrostí a hlavně se schopností rozhodovat se pro dobro pro sebe a své bližní. Nejprve je však nutné, aby více poznaly samy sebe, uvědomily si své silné a slabé stránky. Právě tito svatí jim pak mohou být vzorem a mohou se identifikovat s jejich příklady, které ukazují, co to znamená jednat s láskou.</p> <p>Stěžejním bodem tohoto bloku je rodina a její nenahraditelná hodnota pro život člověka, stejně tak jako svatá rodina. Budeme si vyprávět o boží lásce, zviditelněné v lásce rodičů - otce, matky, podle kterých si dítě utváří primární představu o vztazích, hodnotách, o světě a nakonec i obrazu Boha.</p> <p>V tomto období si také připomínáme patrona KMŠ a to svatého Klimenta, jež poukazoval na pravé hodnoty lidského života a vyzdvihoval Krista, jako cestu k následování. Skrze jeho postavu dětem přibližujeme důležitou schopnost stát si za svým poznáním hodnoty víry a vytrvat v odhodlání - "kráčet touto cestou".</p> <p>Tento blok je položen především do období adventu a vánoc. Děti se seznámí s adventními a vánočními křesťanskými příběhy, s jejich symboly i s poselstvím, které vnášejí do dnešní doby. Lidové tradice a zvyky, které z těchto křesťanských kořenů vznikly, využijeme. Vánoční koledy, příběhy, vytváření dárků, společně prožitý a naplněný čas pomůže dětem zažít hloubku a krásu těchto hodnot a časového období.</p>
Dílčí cíle:	<p>5. 1 Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si vlastního těla - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí - rozvoj a užívání všech smyslů - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Název integrovaného bloku	2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti
	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>5.2.1 Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - vytváření základů pro práci s informacemi <p>5.2.3 Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>5.3 Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Název integrovaného bloku	2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štěrnosti a radosti
	<ul style="list-style-type: none"> - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>5.4 Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat - rozvoj společenského i estetického vkusu <p>5.5 Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - poznávání jiných kultur - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Název integrovaného bloku	2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti
	<ul style="list-style-type: none"> - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti	vzdělávání	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	popsat a ztvárnit podobu věcí, osob, zvířat a jejich dalších charakteristických vlastností 5.2.1.	pozorování výtvarných uměleckých děl
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		narativní pantomima prostorová výtvarná tvorba komunikační hry (např. Myslím na...)
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	poslouchat soustředěně příběhy, pohádky 5.2.1.	čtení příběhů a pohádek
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon		relaxační cvičení
sledovat a vyprávět příběh, pohádku		hry na rozvoj pozornosti a soustředění
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	seznámit se s vánočními koledami a zpaměti je zazpívat 5.2.2.	vánoční koledy a básničky
		hry na rozvoj krátkodobé a dlouhodobé paměti
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	naučit se a reprodukovat krátké texty – básničky	vánoční koledy a básničky

2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti	vzdělávání	
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	5.2.2.	hry na rozvoj krátkodobé a dlouhodobé paměti
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	účastnit se společného vystoupení na veřejnosti - besídka aj.	narativní pantomima
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	5.2.2.	hry na rozvoj krátkodobé a dlouhodobé paměti
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	5.1.	vánoční besídka
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	umět jednoduché kruhové tance 5.1.	hry na rozvoj krátkodobé a dlouhodobé paměti
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	koordinovat dech při zpěvu a přednesu 5.1.	relaxační cvičení
		dechová cvičení
		hudební průpravná cvičení
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	poznat náplň role dítěte v MŠ a přijmout ji 5.4.	komunikační hry (např. Myslím na...)
		čtení příběhů a pohádek
		rozhovory a diskuze
		situační hry
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	uvědomit si význam rodiny pro člověka a jeho život 5.4.	čtení příběhů a pohádek
		rozhovory a diskuze
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí,	5.5.	inscenace příběhů a námětů o rodině

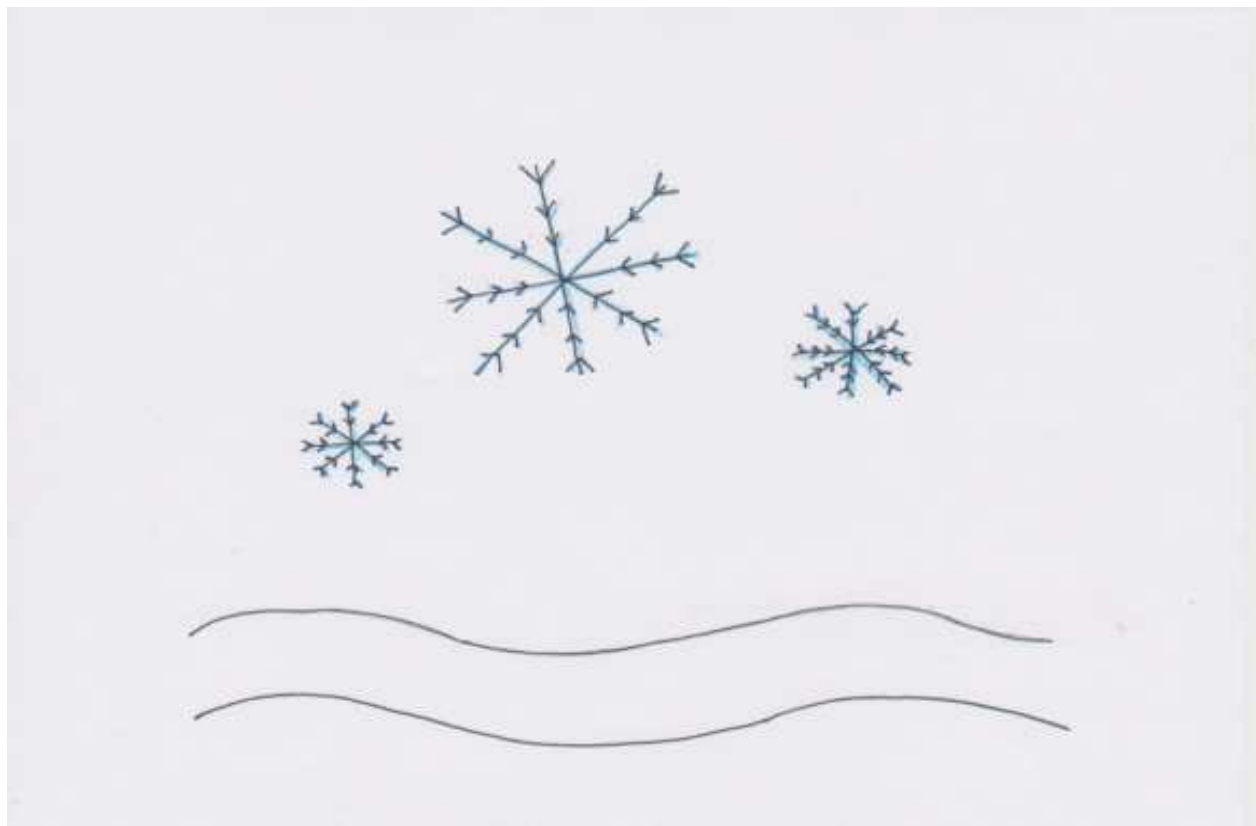
2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti	vzdělávání	
pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole		inscenační hry
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	identifikovat mezigenerační role a jejich hodnotu 5.4.	komunikační hry (např. Myslím na...) čtení příběhů a pohádek rozhovory a diskuze inscenace příběhů a námětů o rodině inscenační hry
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	popsat obrázek, situaci, děj 5.2.1.	pozorování výtvarných uměleckých děl komunikační hry (např. Myslím na...) hry na rozvoj pozornosti a soustředění
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodou okolí, živé tvory apod.)	uvědomit si hodnotu živých tvorů a přírody 5.5.	prostorová výtvarná tvorba čtení příběhů a pohádek rozhovory a diskuze situační hry pozorování živé přírody procházky v parku, lese
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	identifikovat a pojmenovat základní typy emocí 5.3.	čtení příběhů a pohádek
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	5.2.3.	rozhovory a diskuze situační hry inscenace příběhů a námětů o rodině práce s knihou (např. Ferda a jeho mouchy) práce s obrázky prohlížení obrázků, ilustrací pozorování emocí kamarádů, učitelů

2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti	vzdělávání	
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých	pochopit, že máme právo na různé prožívání nálad a emocí	čtení příběhů a pohádek
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	5.3.	rozhovory a diskuze
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	5.3.	situační hry
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	5.3.	inscenační hry pozorování emocí kamarádů, učitelů pomoc učitele s identifikací emocí během volné hry
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	snažit se ovládat prožívání svých nálad a emocí 5.2.3.	relaxační cvičení
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	5.3.	rozhovory a diskuze
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	5.3.	práce s knihou (např. Ferda a jeho mouchy) pomoc učitele s identifikací emocí během volné hry volná hra - námětové a rolové hry
sledovat a vyprávět příběh, pohádku	převyprávět krátký příběh, děj 5.2.1.	komunikační hry (např. Myslím na...) čtení příběhů a pohádek návštěva programu v planetáriu inscenace příběhů a námětů o rodině

2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti	vzdělávání	
		komunikační kruh divadélko (divadelní společnost)
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	užívat si společné chvíle s dětmi v MŠ a rodinou 5.2.3.	volná hra - námětové a rolové hry vánoční besídka
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	umět požádat o pomoc, vědět na koho se obrátit 5.4.	rozhovory a diskuze situační hry práce s obrázky komunikační kruh
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	znát své silné a slabé stránky 5.2.3.	čtení příběhů a pohádek rozhovory a diskuze volná hra - námětové a rolové hry komunikační kruh technika DV - postava na zdi estetické a tvůrčí aktivity
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	zvládat základní pohybové dovednosti pro překonávání překážek (přeskoky, plazení, přelézání, prolézání apod.) 5.1.	překážkové dráhy lokomoční pohybové činnosti pohybové hry
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s	zvládat instrumentální dovednosti (Orffovy nástroje) 5.4.	vánoční koledy a básničky hudební průpravná cvičení hudební hry hudebně pohybové činnosti

2. Cestou naděje, očekávání, dobroty, štědrosti a radosti	vzdělávání	
jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)		instrumentální improvizace
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	poznat křesťanské vánoční zvyky a tradice 5.4.	čtení příběhů a pohádek návštěva programu v planetáriu vánoční koledy a básničky rozhovory a diskuze práce s obrázky prohlížení obrázků, ilustrací komunikační kruh vánoční besídka estetické a tvůrčí aktivity pohybové hry hudebně pohybové činnosti

6.4.3 3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření

Název integrovaného bloku	3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Blok se odehrává v zimním období, které s sebou přináší ticho, pokoj a klid. Je to čas vhodný k pozorování a přemýšlení. Budeme pozorovat spící přírodu, obdivovat krásu sněhových vloček a jejich proměny. Děti navštíví planetárium, které otevře prostor pro otázky týkající se vesmíru a vše co se ho týká. Zimní období je také vhodné k rozhovorům o zdraví a o tom, jak o něj máme pečovat. Budeme se zabývat prevencí, zdravým životním stylem. Zároveň je to blok, ve kterém budeme zažívat různé zimní radovánky a zaměříme se na zimní sporty a aktivity.</p> <p>Duchovní rozměr do tohoto bloku vnáší slavnost Zjevení Páně - příběh Tří králů. Tato slavnost nám pomáhá pochopit skutečný rozměr daru jako takového a radosti z přijetí i darování. Zpravidla v tomto období začíná postní doba, která nabízí prostor pro zamyšlení, ztišení, poznání, rozhodnutí a proměnu. Dětem je toto období podáno přijatelnou formou, tak aby pochopily podstatu této doby. Seznámí se symbolem kříže a s jeho souvislostí se životem člověka .</p>
Dílčí cíle:	<p>5. 1 Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si vlastního těla - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí - rozvoj a užívání všech smyslů - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>5.2.1 Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Název integrovaného bloku	3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření
	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - vytváření základů pro práci s informacemi <p>5.2.3 Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>5.3 Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Název integrovaného bloku	3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření
	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>5.4 Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - rozvoj společenského i estetického vkusu <p>5.5 Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - poznávání jiných kultur - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Název integrovaného bloku	3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření
	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	přijmout pravidla hry a řídit se podle nich	hry s pravidly
rozhodovat o svých činnostech	5.4.	volná hra (námětová, rolová)
zorganizovat hru	5.2.3.	
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	rozpoznat nevhodné chování ve hře jako je podvádění a přiměřeně na něj reagovat	hry s pravidly
rozhodovat o svých činnostech	5.4.	sociální hry
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		vyprávění, čtení pohádek, příběhů, divadlo
		volná hra (námětová, rolová)
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	formulovat otázky	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností
	5.2.1.	vyprávění, čtení pohádek, příběhů, divadlo
		diskuze, komunikační kruh
		rozhovory - individuální i skupinové

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
		volná hra (námětová, rolová) prohlížení knih (encyklopedie, slovníky, naučné apod.)
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	třídit věci, pojmy dle kategorií předem určených či vyvozených 5.2.2.	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	orientovat se v časové posloupnosti a určit první a poslední 5.2.2.	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností práce s obrazovým materiálem vyprávění, čtení pohádek, příběhů, divadlo
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	pohybovat se podle rytmu ať už v řízeném pohybu - tanci, či ve volném pohybu 5.1.	tanečky, sestavy cvičení
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	koordinovat a opakovat pohyb podle předlohy 5.1.	tanečky, sestavy cvičení
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu		hry s padákem
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	zvládat lokomoční a nelokomoční pohyby svého těla	tanečky, sestavy cvičení překážkové dráhy zdravotní cviky, jóga

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
	5.1.	hry s padákem
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	vědět, na koho se obrátit v případě potřeby pomoci týkající se jeho zdraví, či zdraví druhé osoby (učitel, rodič, dospělá osoba na hřišti, lékař apod.)	diskuze, komunikační kruh
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	5.1.	dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima)
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	5.1.	
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	mít povědomí o možnostech ochrany svého zdraví (prevence nemocnosti a úrazů)	diskuze, komunikační kruh
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	5.1.	dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima)
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	5.1.	
mít povědomí o širším společenském,	seznámit se s prostředím	návštěva galerie, planetárium

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	galerií, museí, planetária, v okolí KMŠ, a účastnit se jejich programů přiměřených věku dětí 5.5.	procházky, Stromovky pozorování výtvarných děl
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	seznámit se s potravinami, které podporují naše zdraví a které jsou pro zdraví nepřínosné 5.1.	hry s pravidly hry na rozvoj a podporu řečových dovedností práce s obrazovým materiálem diskuze, komunikační kruh dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima) smyslové hry
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	dodržovat hygienu před jídlem, po wc a pobytu venku, a vnímat její důležitost pro naše zdraví 5.1.	diskuze, komunikační kruh
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	mít povědomí, že má právo odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností
rozhodovat o svých činnostech	mít povědomí, že má právo odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná 5.3.	volná hra (námětová, rolová)
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	5.2.3. 5.1.	
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež,	5.4.	

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	osvojit si správné držení tužky 5.1. 5.1.	grafomotorická cvičení (pracovní listy, práce s velkým formátem)
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	ovládat grafomotorické prvky přiměřené jeho věku 5.1.	grafomotorická cvičení (pracovní listy, práce s velkým formátem)
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	ovládat jemnou motoriku a manipulovat s běžnými předměty 5.1.	zdravotní cviky, jóga výtvarné vyjádření - prostorové (modelína, hlína, jiný materiál) stavebnice, lega, kolejniče stavebnice, hry pro rozvoj jemné motoriky (kuličková mozaika, magnetická stavebnice apod.)
pojmenovat části těla, některé orgány	umět pojmenovat části	zdravotní cviky, jóga

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
(včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	lidského těla a znát jejich primární funkci 5.1.	
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	5.1.	diskuze, komunikační kruh dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima)
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	seznámit se zdravým životním stylem, co jej ovlivňuje a jak na něj můžeme kladně působit 5.1.	hry s pravidly
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	5.1.	zdravotní cviky, jóga práce s obrazovým materiálem diskuze, komunikační kruh dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima)
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	poznat slova podobného významu - synonyma, rozeznat slova podobného znění - homonyma, rozlišit slova opačného významu – antonyma 5.2.1.	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	přemýšlet o jednoduchých fyzikálních jevech, vyjadřovat své úvahy, představy o nich	diskuze, komunikační kruh smyslové hry grafomotorická cvičení (pracovní listy, práce s velkým formátem)

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
	(proměna vody v led, sněhové vločky apod.) 5.2.2.	pozorování výtvarných děl hry se sněhem pokusy s vodou a jejím různým skupenstvím rozhovory - individuální i skupinové
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	vnímat okolí kolem sebe ve vztahu k životnímu prostředí, jeho udržitelnosti (třídění odpadu aj.) 5.5.	práce s obrazovým materiálem vyprávění, čtení pohádek, příběhů, divadlo diskuze, komunikační kruh procházky, Stromovky hry s přírodninami, hry s využitím venkovního prostředí návštěva sběrného dvoru, či vzdělávacího centra pro třídění odpadů
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	sluchově rozlišit hlásky na začátku a konci slova, určit slova na danou hlásku 5.2.1.	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	rozšiřovat aktivní slovní zásobu 5.2.1.	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	využívat všech smyslů pro poznávání 5.2.2.	procházky, Stromovky smyslové hry pozorování výtvarných děl hry se sněhem pokusy s vodou a jejím různým skupenstvím
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	všimnout si změn v přírodě, různých jevů a zajímavostí spojených se zimním obdobím 5.2.2.	vyprávění, čtení pohádek, příběhů, divadlo diskuze, komunikační kruh dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima) procházky, Stromovky pozorování výtvarných děl

3. Cestou zimních radovánek, pokoje a smíření	vzdělávání	
		hry se sněhem pokusy s vodou a jejím různým skupenstvím hry s přírodninami, hry s využitím venkovního prostředí
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	prožívat pozitivní city při vnímání a učení se novým informacím 5.2.2.	hry se sněhem pokusy s vodou a jejím různým skupenstvím hry s přírodninami, hry s využitím venkovního prostředí prohlížení knih (encyklopedie, slovníky, naučné apod.)
rozhodovat o svých činnostech vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	dokončit započatou činnost 5.2.3.	hry s pravidly grafomotorická cvičení (pracovní listy, práce s velkým formátem) úkolové aktivity (shrabání listů na hromadu apod.) stolní společenské hry
rozhodovat o svých činnostech zorganizovat hru	aktivně se podílet na řízení hry a dodržování jejich pravidel 5.2.3.	volná hra (námětová, rolová)

6.4.4 4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání

Název integrovaného bloku	4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Jaro je období, kdy se vše probouzí. Je to čas vycházek a výletů do přírody, příležitost k pozorování proměn přírody a koloběhu života. Slunce je stále intenzivnější, louky se začínají zelenat, vše začíná pučet a rašit, což dráždí naše smysly a touhu porozumět těmto jevům a hloubce smyslu života. Předmětem bude i zázrak zrození a lidský život, jako takový, od počátku až do konce.</p> <p>V tomto období oslavujeme největší křesťanský svátek - Velikonoce. Touto slavností si připomínáme radost z osvobození a vítězství života nad smrtí. Uvědomujeme si tímto vztah a lásku Boha k lidem. Zároveň děti seznamujeme s jarními a velikonočními tradicemi a zvyky. Poukazujeme na jejich symboliku a provázanost. Též vycházíme z liturgického kalendáře a připomínáme si některé události a svátky světců.</p> <p>Přidáváme se také k myšlence, která podporuje vztah k literatuře, knihám a ukazuje jejich bohatství a hodnotu. Měsíc knihy je příležitostí seznámit děti s těmito hodnotami a rozvinout tak jejich postoje a vztahy.</p>
Dílčí cíle:	<p>5. 1 Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si vlastního těla - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí - rozvoj a užívání všech smyslů - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>5.2.1 Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání,

Název integrovaného bloku	4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání
	<p>porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - vytváření základů pro práci s informacemi <p>5.2.3 Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>5.3 Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Název integrovaného bloku	4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání
	<p>apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>5.4 Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - rozvoj společenského i estetického vkusu <p>5.5 Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - poznávání jiných kultur - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Název integrovaného bloku	4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání
	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání	vzdělávání	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	seznámit se s vývojem dítěte a člověka s využitím vlastních zkušeností 5.1.	diskuze, komunikační kruh dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima) hry na rozvoj a podporu řečových dovedností hry s padákem práce s obrazovým materiálem návštěva maminek s malými dětmi (kojenci, batolaty) v KMŠ
utvořit jednoduchý rým	rozpoznat rým v básni, v jednoduché říčce a vytvářet jednoduché rýmy 5.2.1.	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností básničky, logopedické říkanky písničky o jaru, dětech, mláďatech apod.
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	vyjadřovat se v celých větách 5.2.1. 5.2.1.	diskuze, komunikační kruh dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima) hry na rozvoj a podporu řečových dovedností práce s obrazovým materiálem básničky, logopedické říkanky jazykové hry
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	umět popsat své základní citové rozpoložení - nálady, emoce 5.2.3	stolní společenské hry
vyjadřovat samostatně a smysluplně		

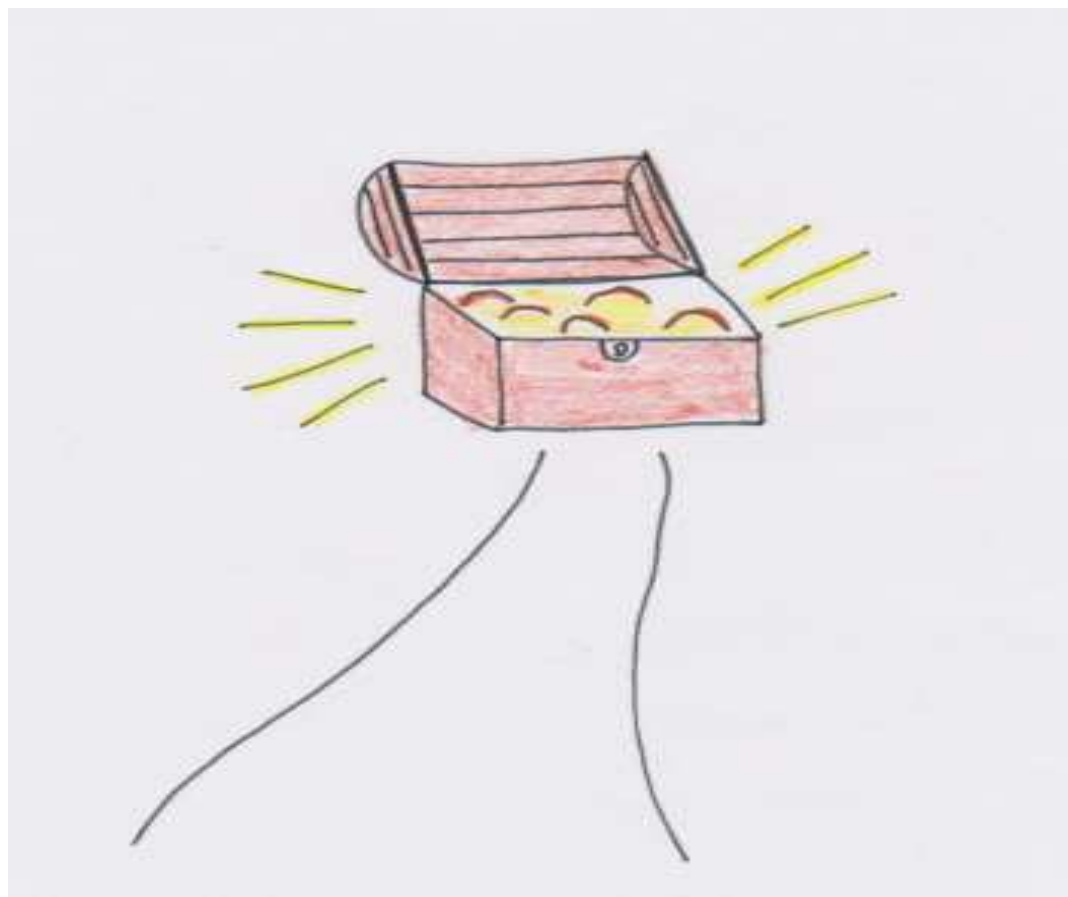
4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání	vzdělávání	
myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	5.2.1	
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)		vymýšlet možnosti různého řešení problému, situace aj. 5.4.
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	5.4.	diskuze, komunikační kruh dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima) hry s padákem kooperativní hry a činnosti
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	5.4.	hry s padákem sociální hry pohybové hry výtvarné činnosti s přírodninami stolní společenské hry kooperativní hry a činnosti
zachovávat správné držení těla	zachovávat správný postoj těla 5.1.	jógová cvičení, zdravotní cviky
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	používat běžné předměty k sebeobsluze při jídle, úklidu, hygieně 5.1.	prostor pro sebeobsluhu
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat,	využívat různé výtvarné materiály a pomůcky 5.4.	výtvarné činnosti s přírodninami tvoření herbáře kytek

4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání	vzdělávání	
tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)		
sledovat očima zleva doprava	sledovat grafické symboly zleva doprava 5.2.1.	práce s obrazovým materiálem jazykové hry sepsání společného dopisu oblíbenému autorovi či ilustrátorovi dětských knih
sledovat a vyprávět příběh, pohádku	poslouchat soustředěně pohádku, či příběh a vyznat se v ději 5.2.1.	čtení rodičů v KMS poslech čtených pohádek, vyprávěných příběhů
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	ovládat svůj dech při zpěvu 5.2.1.	hry na rozvoj a podporu řečových dovedností básničky, logopedické říkanky písničky o jaru, dětech, mláďatech apod. relaxační a dechová cvičení
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	intonaci hlasu přizpůsobuje druhům vět 5.2.1.	diskuze, komunikační kruh básničky, logopedické říkanky písničky o jaru, dětech, mláďatech apod. jazykové hry
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	regulovat své chování a city ve známých situacích 5.2.3.	dramatické činnosti (improvizace, narativní pantomima) jógová cvičení, zdravotní cviky relaxační a dechová cvičení sociální hry stolní společenské hry kooperativní hry a činnosti
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	podílet se na konstrukčních činnostech a uplatňovat při nich fantazii 5.2.2.	výtvarné činnosti s přírodninami konstrukční stavebnice

4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání	vzdělávání	
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	pohybem ztvárnit své představy a projevat při něm svou fantazii 5.2.2.	poslech zvukových nahrávek živé a neživé přírody a také poslech různých zvuků přímo v přírodě pohybové hry poslechové hudební činnosti lidové tance
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	zachytit ve výtvarné činnosti své prožitky z pozorování přírody, poslechu živé a neživé přírody 5.2.3.	poslech zvukových nahrávek živé a neživé přírody a také poslech různých zvuků přímo v přírodě poslechové hudební činnosti pozorování změn v přírodě (pupeny, květenství, klíčení aj.) vycházky a aktivity v přírodě.
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	uvědomit si důležitost koexistence přírody a člověka a důležitost pracovat na vyváženosti tohoto vztahu 5.5.	poslech zvukových nahrávek živé a neživé přírody a také poslech různých zvuků přímo v přírodě poslechové hudební činnosti výtvarné činnosti s přírodninami pozorování změn v přírodě (pupeny, květenství, klíčení aj.) vycházky a aktivity v přírodě. návštěva přírodovědné stanice, či výlet za zvířátky.
	pozitivní vztah ke knihám a jejich četbě 5.5.	návštěva knihovny čtení rodičů v KMŠ sepsání společného dopisu oblíbenému autorovi či ilustrátorovi dětských knih poslech čtených pohádek, vyprávěných příběhů
	Rozpoznat jednotlivá zvířata, jejich mláďata. 5.5.	práce s obrazovým materiálem poslech zvukových nahrávek živé a neživé přírody a také poslech různých zvuků přímo v přírodě poslech čtených pohádek, vyprávěných příběhů vycházky a aktivity v přírodě.

4. Cestou zrození, tajuplných proměn a krás, objevů a odhodlání	vzdělávání	
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	Mít základní znalosti o způsobu života zvířat. 5.2.2.	návštěva přírodovědné stanice, či výlet za zvířátky.
		práce s obrazovým materiálem
		písničky o jaru, dětech, mláďatech apod.
		poslech zvukových nahrávek živé a neživé přírody a také poslech různých zvuků přímo v přírodě
		vycházky a aktivity v přírodě.
návštěva přírodovědné stanice, či výlet za zvířátky.		

6.4.5 5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti

Název integrovaného bloku	5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>S časem blížícího se léta nastává čas k objevování, prožívání dobrodružství a nových zážitků. Na to, abychom se mohli vydat na "svou" cestu, potřebujeme touhu po poznání, jistou míru statečnosti a víru, že Bůh je všude s námi. S dětmi se vydáme na cestu, kde se dozvíme, že i když vypadáme jinak, jsme si v mnoha věcech podobní a všichni jsme součástí Božího stvoření. Poznáme, že někteří lidé potřebují větší míru pomoci, ale neznamená to, že nemohou být naši kamarádi a nemohou nás obohatit. Budeme si povídat a poznávat náš domov, naši zemi, kulturu, památky a historii. Rozhlédneme se také po dalších zemích. Uvidíme, kdo a jak v nich žije, co ho obklopuje a jaké tradice dodržuje. Tématem také budou blížící se prázdniny, které jsou spojeny s cestováním (dopravními prostředky a bezpečností), poznáváním nových míst a časem stráveným s rodinou, prarodiči, příbuznými a kamarády. Čeká nás oslava svátku matek a Dne dětí. Se závěrem roku přichází čas rozloučení s předškoláky, kteří se vydají na svou další cestu.</p> <p>V tomto bloku budeme opět sledovat události liturgického kalendáře.</p>
Dílčí cíle:	<p>5. 1 Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si vlastního těla - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí - rozvoj a užívání všech smyslů - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu <p>5.2.1 Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání,

Název integrovaného bloku	5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti
	<p>porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <p>5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - vytváření základů pro práci s informacemi <p>5.2.3 Sebepojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci <p>5.3 Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Název integrovaného bloku	5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti
	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými <p>5.4 Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat - rozvoj společenského i estetického vkusu <p>5.5 Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - poznávání jiných kultur - pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči

Název integrovaného bloku	5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti
	<p>o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti	vzdělávání	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	vnímat charakteristické znaky léta. 5.2.3.	výlety a vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	5.2.1.	pozorování letní přírody
		využití možností, které nabízí letní období
		hry s vodou
		sportovní a pohybové aktivity venku
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	vnímat hodnotu jednotlivých rolí v rodině. 5.4.	oslava Dne matek
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	5.4.	oslava Dne dětí
nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	tvořivě myslí a kreativně tvoří	výtvarné a pracovní činnosti
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	5.2.2.	prostorová tvorba
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní	znát základní prvky a znaky své vlasti 5.5.	výlety a vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí
		návštěva některých národních památek

5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti	vzdělávání	
praxi		
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	rozlišit cizokrajné země od své vlasti. 5.5.	sledování krátkých prezentací a videí o cizích zemích, kulturách, lidech návštěva muzea, galerie návštěva ZOO
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	zaspívat píseň 5.1. 5.4.	hudebně rytmické činnosti
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	reprodukovat krátký text z paměti. 5.2.2.	oslava Dne matek oslava Dne dětí divadelní představení
chápat slovní vtíp a humor	účastnit se a aktivně zapojit do divadelního představení	oslava Dne matek oslava Dne dětí
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	5.2.1. 5.1.	divadelní představení
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	rozlišit různé dopravní prostředky 5.5.	sportovní a pohybové aktivity venku
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	5.2.1.	hry s pohybovou a dopravní tematikou
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci		

5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti	vzdělávání	
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	doprovodit píseň na jednoduchý Orffův nástroj.	oslava Dne matek
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	5.1. 5.4.	pohybové a taneční hry hudebně rytmické činnosti
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	Ovládat hrubou motoriku a zvládat základní i složitější cviky. 5.2.2.	využití možností, které nabízí letní období
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	5.1.	hry s vodou
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	5.1.	sportovní a pohybové aktivity venku hry s pohybovou a dopravní tematikou pohybové a taneční hry
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	orientovat se prostorově. 5.2.2.	pohybové a taneční hry prostorová tvorba práce s grafomotorickými listy
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální	zatančit jednoduché kruhové tance. 5.4.	pohybové a taneční hry

5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti	vzdělávání	
(zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	5.1.	
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	popsat obrázky, symboly v knize. 5.2.1.	práce s knihou
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	postupovat podle instrukcí a tak splnit zadaný úkol. 5.2.2.	výtvarné a pracovní činnosti hudebně rytmické činnosti práce s grafomotorickými listy divadelní představení
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	znát svět kolem sebe a orientovat se v něm. 5.2.1.	výlety a vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí návštěva některých národních památek
poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova	rozlišit rozdíl grafických znaků. 5.2.1.	práce s grafomotorickými listy
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	napodobit graficky některé znaky. 5.2.1.	práce s grafomotorickými listy
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	poznat a přijmout svůj úspěch i neúspěch. 5.2.3.	oslava Dne matek
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	5.2.3.	oslava Dne dětí. pohybové a taneční hry výtvarné a pracovní činnosti prostorová tvorba

5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti	vzdělávání	
		hudebně rytmičké činnosti divadelní představení
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	rozpoznat některé dopravní značky - piktogramy. 5.2.1.	hry s pohybovou a dopravní tematikou
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	znát základní prvky bezpečnosti v dopravě. 5.2.1.	sportovní a pohybové aktivity venku vzdělávací programy na podporu bezpečnosti a zdraví
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	umět se vyjádřit výtvarně, hudebně, dramaturgií. 5.2.3.	hry s vodou sportovní a pohybové aktivity venku hry s pohybovou a dopravní tematikou pohybové a taneční hry výtvarné a pracovní činnosti prostorová tvorba hudebně rytmičké činnosti divadelní představení
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	prožívat pozitivní city při vodních hrách a při pozorování vlastností vody. 5.1.	výlety a vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí využití možností, které nabízí letní období hry s vodou
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	znát základní bezpečnostní požadavky v prostředí, ve kterém se pohybuje.	hry s pohybovou a dopravní tematikou

5. Cestou dobrodružství, statečnosti, víry a otevřenosti	vzdělávání	
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	5.3. 5.2.3.	vzdělávací programy na podporu bezpečnosti a zdraví
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	5.5.	

7 Dílčí projekty a programy

1. Projekty a aktivity s křesťanským zaměřením

obsah: aktivity a projekty, které dětem přibližují biblické postavy, postavy světců – prožívání jejich svátků (Kliment, František, Mikuláš, Martin, Václav s Ludmilou), adventní, vánoční, postní, velikonoční, svatodušní téma, Tří králové koledování, liturgický rok aj.

2. Projekty a aktivity zaměřené na kulturu a umění

Obsah: návštěva divadel, galerií, knihovny, výstavy, koncerty, vztah ke knihám, poznávání vlasti – toulky Prahou, poznávání světa aj.

3. Projekty a aktivity zaměřené na vstup do školy

Obsah: příprava na školu, testy školní zralosti, logopedie – depistáž, spolupráce s logopedem, návštěva ZŠ, besedy pro rodiče, indiv. spolupráce s rodiči aj.

4. Projekty a aktivity podporující vzdělávání

Obsah: keramické tvoření, extra výtvarka, seznamování s cizími jazyky (francouzština, angličtina), hudební aktivity – např. pěvecký sbor, pohádková fyzika aj.

5. Projekty a aktivity zaměřené na zdravotní životní styl a bezpečnost

Obsah: dostatečný pobyt venku, tělocvična, plavání, solná jeskyně, otužování, besedy s policií, hasiči, medvídkova nemocnice, zubní prevence, minimální preventivní program, sportovní dny, dopravní hřiště, škola v přírodě, přednášky pro rodiče aj.

6. Projekty a aktivity zaměřené na environmentální vzdělání

Obsah: třídění odpadu, Den Země, projekty a spolupráce s Lesy hl. města Prahy, využití zahrady-záhonky a vlastní pěstování, Toulcův dvůr, ZOO, stanice přírodovědců, Prazelenina, výlety, Stromovka aj.

7. Projekty a aktivity sociálního zaměření

Obsah: podpora úcty k životu, návštěva domova důchodců, podpora konkrétní neziskovky, dárky pro děti z dětských domovů, obrázky do nemocnice, podpora hospicu, sbírka oblečení pro kojenecký ústav aj.

8 Systém evaluace

8.1 Oblasti autoevaluace

Hodnocení programu třídy:

Pedagog pravidelně hodnotí svoji práci (metody, formy, prostředky s ohledem na reakce dětí, zaujetí, přínos). Hodnocení je reflexí toho, jak byly naplněny stanovené cíle a očekávané výstupy.

Hodnocení a evaluaci třídních témat provádí pedagogové po jeho ukončení s ohledem na celý vzdělávací proces své třídy. (Stručné a neformální hodnocení ukládají do TVP šanonu za své přípravy a cíle, které vytvářejí na základě integrovaného bloku ŠVP.

Sledování individuálního rozvoje dětí:

Každému dítěti je vedeno osobní portfolio, které jej provází po celou dobu jeho docházky v MŠ sv. Klimenta. Forma portfolio má pevně danou úvodní formu a obsah. Další obsah záleží na uvážení učitelky, je dobré zakládat a zaznamenávat co nejvíce prací, které mapují vývoj dítěte. K vedení portfolio je možné použít např. publikaci Diagnostika dítěte předškolního věku (J. Šmardová) a také vycházet ze svých odborných znalostí a zkušeností.

Cílem vedení portfolio dětí by mělo být zjištění aktuálních zálib, zájmů, dovedností a znalostí. Takovéto portfolio může být pro učitelku podkladem pro plánování výchovně vzdělávací nabídky v MŠ s ohledem na individualitu dětí. Dílčím cílem je také evaluace výsledků výchovně vzdělávací činnosti učitelky u jednotlivých dětí.

Hlavním nástrojem sledování dětí je pozorování. Dílčími nástroji pak může být rozhovor s dalšími pedagogickými pracovníky, kteří přicházejí s dítětem do styku, s rodiči a především s dítětem samotným.

Hodnocení Školního vzdělávacího plánu:

ŠVP je hodnocen průběžně na pedagogických poradách. Hodnocení se řídí stávající situací. Podněty přicházejí od učitelek jako vyjádření k naplňování vzdělávacích záměrů svěřených dětí. Vedou k výměně názorů, zkušeností, návrhů řešení vzniklých problémů na základě života dětí ve třídě a na základě hodnocení. Garantem úrovně ŠVP je ředitelka KMŠ.

Hodnocení všeobecných podmínek vzdělávání:

Všeobecné podmínky vzdělávání jsou hodnoceny průběžně a projednávají se na pedagogické radě. Výchozí připomínky se aktivně řeší s ohledem na poslání školy, možnosti školy a naplňování potřeb dětí.

Ředitelka KMŠ kontroluje a pravidelně hodnotí práci pedagogů.

Kontrolovaná dokumentace:

- Třídní vzdělávací program - jeho tématická část je zpracována jako myšlenková mapa nebo písemná příprava k danému tématu na základě integrovaných bloků ŠVP. Obsahuje nabídku činností a vychází ze stanových cílů a očekávaných výstupů. Slouží jako opěrný materiál pro výchovně vzdělávací činnost pedagogů.
- Portfolia dětí: pravidelné doplňování - podle změn, podle potřeby, průběžně, stručně, věcně a výstižně
- Třídní knihy
- Zmocnění k odvádění dítěte jinou osobou než zákonným zástupcem
- Seznamy souhlasů zákonodárných zástupců dětí k různým účelům (pouze v případě potřeby)

8.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),

obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,

obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,

obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,

podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,

podmínky ke vzdělávání ekonomické,

podmínky ke vzdělávání materiální,

podmínky ke vzdělávání personální,

podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děť,

úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,

úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,

výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,

výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

8.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje:

analýza školní dokumentace,

anketa, dotazník pro rodiče,

anketa, dotazník pro učitele,

strukturované rozhovory s pedagogy,

hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),

vzájemné hospitace pedagogů,

zpětná vazba externích subjektů

Pozorování, rozhovor

8.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně na konci školního roku, ev. v případě potřeby.